

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082/610-7090
Konu : Batman Milletvekili
Mehmet Ali ASLAN'ın
Yazılı Soru Önergesi

SÜRELİDİR
.../.../2016

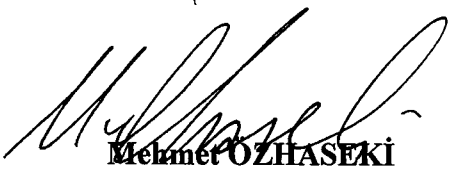
09 Aralık 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 06/10/2016 tarihli ve 43452547-120.07-59499 sayılı yazınız.

Batman Milletvekili Mehmet Ali ASLAN'ın; Diyarbakır İlinde, anızların yakılması sonucu meydana gelen yangınların ve çevre kirliliğinin önlenmesi hakkında Bakanlığımıza yöneltmiş olduğu 7/8051 Esas sayılı yazılı soru önergesi incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet OZHASEKI
Bakan

EK:

-Cevap Yazısı (1 Adet, 3 Sayfa)

BATMAN MİLLETVEKİLİ
SAYIN MEHMET ALİ ASLAN'IN
TBMM 7/8051 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORU VE CEVAPLARI

SORULAR:

Anız yakma işlemi çiftçimizin yeterince bilinçlendirilememesi ve denetim eksikliği nedeniyle ülkemizde her yıl tekrarlanmakta, insanların can ve mal güvenliğini tehdidinin yanı sıra yoğun çevre kirliliğine ve ekolojik dengenin bozulmasına sebep olmaktadır. Anız yangınları can güvenliğini tehlikeye atıyor. Anız yakmaları sonucu yüzbinlerce insan dumandan zarar görmekte, özellikle çocuk, yaşlı ve hastalarda ciddi hastalıklara sebep olmaktadır. Yerleşim birimlerinin üstü adeta duman bulutu görünümü olmaktadır. Anız yangınlarının olduğu bölgede trafik akışı da aksamakta kazalara sebebiyet vermektedir. Bismil-Batman karayolu kenarındaki arazide anız yangını nedeniyle yükselen duman, rüzgarın etkisiyle yayıldı. Anız yangını nedeniyle yükselen dumanın yolu kapladığı ve dumanın görüş mesafesini düşürmesi sonucu 14.09.2016 tarihinde karayolunun 7. kilometresinde zincirleme trafik kazası meydana geldi. Görüş mesafesinin 5-10 metreye kadar düşmesine sebep olan yoğun mısır anızı dumanı nedeniyle 13 araç zincirleme trafik kazasına karışıp 20 kişi yaralandı, Sürücüler, bir anda dumanın yayılmasıyla önlerini göremediklerini ve araçların birbirine çarpmaya başladığını söyledi. Kaza, anız yangını nedeniyle meydana geldi. Özellikle Bismil ve Silvan civarındaki yerlerde çıkan her bir anız yangını çoğu zaman binlerce dönümde etkili olmaktadır.

Diyarbakır'ın Bismil ve Silvan ilçelerinin Batmana yakın olması ve Batmanın daha çukurda, nehir yatağında olması nedeniyle Bismil, Silvan ve köylerinde çıkan anız yangınlarının dumanları yoğunlukla Batmanı etkisi altına almakta Batman günlerce yoğun duman altında kalmaktadır. Batman il Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü; Belediye, Müftülük, itfaiye; Özel idare, Tarım müdürlüğü, Kadastro ve Sivil Toplum Kuruluşları ile koordineli olarak çalışarak anız yangınları ile mücadelede son yıllarda büyük ilerlemeler kaydetmiştir. Bismil ve Silvan ile köylerinde anız yangınları Denetimlerinin yeterince yapılmadığı telefonla ihbarda bulunan vatandaşların jandarmaya yönlendirildiği, yangın bölgesine ekip gönderilmediği, jandarma olay yerine gidip tutanak tutar ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne gönderirse işlem yapılacağı belirtilmektedir. Diyarbakır Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünün sorumluluğunu yerine getirmediği yangınların devam etmesinden anlaşılmaktadır. Diyarbakır il çevre ve Şehircilik Müdürlüğünün yanmamış araziler için Hafta sonu dahil her gün denetim yapması, yanmış arazileri de kadastro ve tarım müdürlükleriyle koordineli çalışarak tespit edip cezai işlem uygulaması gerekmektedir. Tarım Bakanlığı düzenli olarak yılda birkaç kez tarım arazilerinin görüntülerini çekmektedir. Sivil vatandaşların gözlemlerinde mısır arazilerinin hasattan sonra % 90 dan fazlasının yakıldığı gözlemlenmiştir. Tarım bakanlığından Diyarbakır ili Silvan ve Bismil ilçeleri ile köylerinin uydu görüntüleri ile özellikle ekim ayındaki görüntülerin incelenmesi ve acil tedbirler alınması gerekmektedir.

Bu bağlamda ;

- 1) Diyarbakır ve çevresinde anız yangınlarının çevre ve hava kirliliğine etkisi üzerine yapılan bir çalışma var mıdır?
- 2) Diyarbakır genelinde son bir yılda kaç kişi hakkında konu ile ilgili cezai işlem uygulanmıştır? Uygulanan idari para cezasının toplam meblağı ne kadardır?
- 3) Diyarbakır'ın Bismil ve Silvan ilçeleri ile köylerine anız arazilerinin büyük bir kısmı yakıldığı halde son 3 yılda kesilen anız yangını cezası var mıdır, varsa kaç dönüm ne kadar ceza kesilmiştir?
- 4) Batman ve Diyarbakır komşu il olduğundan Diyarbakır sınırları dahilindeki anız yangınlarına müdahale edilmemesi sonucu, Batman'ın olumsuz etkilendiğinden haberdar mısınız?
- 5) Aynı şekilde Diyarbakır'a bağlı Silvan Bismil deki anız yangınlarının batman hava sahasını kirlettiğinden ve dumandan dolayı görüş mesafesinin kısıtlamasından dolayı sürücülerin zincirleme trafik kazası geçirdiğinden haberdar mısınız? Bunun için nasıl bir önlem almayı düşünüyorsunuz?

CEVAP:

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 20 nci maddesi (I) bendinde; "Bu Kanunun Ek-1 inci maddesinin (c) bendine aykırı olarak anız yakanlara her dekar için 20 Türk Lirası idari para cezası verilir. Anız yakma fiilinin orman ve sulak alanlara bitişik yerler ile meskûn mahallerde işlenmesi durumunda ceza beş kat artırılır." hükmü yer almaktadır. Bakanlığımız tüm ülkede bu hüküm kapsamında çalışmalarını yürütmektedir. Ayrıca, Batman hava kalitesi istasyonu verileri incelenmiş ve toz verilerinin günün belirli saatlerinde yükseldiği gözlenmiştir. Konuyla ilgili olarak, Batman Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünün talebi doğrultusunda, Bakanlığımız tarafından 21.09.2016 tarihinde Batman'a seyyar hava kalitesi ölçüm aracı sevk edilmiştir.

Diyarbakır Valiliğinden alınan bilgilere göre;

Anız yangınlarının çevre ve hava kirliliğine etkisini önleme amaçlı olarak; 2016 yılı içerisinde Valilik tarafından Anız konulu İl Mahalli Çevre Kurulu Kararı alınmış olup, alınan karar ile İl Müdürlüğümüz ve Kurul üyelerince yapılan görevlendirmeler ve mer'i mevzuat doğrultusunda, anız ile mücadele çalışmalarına başlanmıştır.

Diyarbakır İlinde, 2015 yılı itibariyle; 36 gerçek kişiye anız yakma faaliyetinden dolayı toplam 167.306,00 TL, 2016 yılında ise 109 yaptırım ile 210.907,08 TL idari para cezası uygulanmıştır.

Konu; Diyarbakır İlinin 2014-2019 yılları arasındaki, Temiz Hava Eylem Planında da yerini almıştır. Yine konuyla ilgili olarak, Valilik ve İl Müdürlüğümüzün web sayfalarında basın duyurusu yapılmış olup, bu hususta yapılan çalışmalara aşağıdaki linklerden ulaşılabilmektedir.

- <http://www.haberler.com/diyarbakir-da-90-personelle-aniz-takibi-yapilacak-8558153-haberi/>
- (<http://diyarbakir.tarim.gov.tr/Duyuru/86/Aniz-Yakilmasinin-Onlenmesine-IliskinBildiridir>)
- (<http://mucadelegazetesi.com.tr/ciftci-bilinclendi-aniz-yanginlari-yari-yariya-azaldi/>)

2013-2016 yılları arasında, Anıza İlişkin Yürütülen Çalışmaların sonucu 15/10/2016 tarihi itibariyle aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Yılı	İlçesi	Kesilen Ceza Sayısı	Ceza Miktarı (TL)	Yanan Alan (da)
2013	Silvan	0	0	0
	Bismil	1	3.720	110
2014	Silvan	1	105	3
	Bismil	27	56.830	1470
2015	Silvan	0	0	0
	Bismil	32	69.870	1800
2016	Silvan	0	0	0
	Bismil	26	86.415	2110
TOPLAM		85	216.940	5493

Batman Valiliğinden alınan bilgilere göre;

Batman Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz tarafından, konuyla ilgili olarak gerekli bildirimlerin yapıldığı ve basında çıkan haberlerin de aşağıdaki linklerde yayınlandığı belirtilmektedir.

- (<http://www.bismilhaber.com/diyarbakir-valiliginden-ciftcilere-aniz-yakma-uyarisi-8696h.htm>)

- (<http://www.diyarbakir.bel.tr/haberler/1395-itfaiye.html>)
- (<http://www.diyarbakir.gov.tr/22092016-basin-duyurusuaniz-yakilmasi-ile-ilgili>)
- (<http://www.haberler.com/diyarbakir-da-90-personelle-aniz-takibi-yapilacak-8558153-haberi/>)
- (<http://www.urfadabugun.com/haber/99944/hdpli-aslan-diyarbakirdaki-aniz-yangini-tbmmne-tasidi.html>)

Sözü edilen trafik kazaları; aşağıda yer alan basın linklerinden takip edilmiş olup, konu trafik denetleme ekiplerince değerlendirilmesi ve izlenmesi gereken bir husustur.

- (<http://www.trthaber.com/haber/turkiye/aniz-yangini-zincirleme-trafik-kazasina-neden-oldu-271605.html>)
- (<http://www.hurriyet.com.tr/aniz-yangini-zincirlemeye-kazaya-neden-oldu-20-40223754>)

Ayrıca, Batman İlinin anız yangınları ile ilgili olarak; İl Çevre Şehircilik Müdürlüğümüz ve İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü tarafından kurulan ekipler, denetim faaliyetlerini ve eğitim yayın çalışmalarını sürdürmektedir. Valilik; anız yakan çiftçilerin tarımsal destek primlerinin kesilmesi yönünde çalışmaların yapılması için Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bir yazı ile durumu bildirmiştir. Batman İli genelinde 2015-2016 yılında 182 kişiye 11.431 dekar anız yakılan alan için toplam 452.033 TL idari para cezası uygulanmıştır.

Diğer taraftan, arazi denetim ekipleri 7/24 süreli olarak çalışmakta ve anız yangını çıkaranlara karşı idari para cezası uygulamalarına kesintisiz devam etmektedir. Batman İli genelinde, yapılan tebliğ kapsamında İl Müdürlüğümüzce de denetimler yapılmakta ve ilgili kurumlarla koordineli bir şekilde Müdürlüğümüz personeline sürekli denetimler gerçekleştirilmektedir. 2016 yılı Haziran-Eylül dönemi boyunca toplam 121 denetimle anız yangını kontrolü yapılmıştır.

Konuyla ilgili tüm kurum ve kuruluşlar ile yapılan koordineli çalışmaları sonucunda; Batman İli genelinde anız yangınları minimize edilmiştir. Ancak, Batman İlini olumsuz etkileyen anız dumanlarının büyük çoğunluğunun Diyarbakır İline bağlı Bismil ve Silvan İlçelerinden kaynaklandığı gözlemlenmiş ve bu meyanda yakılan anız yangınlarının önlenmesi için Diyarbakır Valiliği ile gerekli koordinasyon çalışmaları başlatılmıştır.